

49η Διδακτική Ενότητα

ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Διευκρινίσεις, Συμπληρώσεις, Παρατηρήσεις

1. «*Η υλοποίηση αυτών των στόχων ... ζήτηση*» (σ. 195)

Ήδη σήμερα 500 περίπου Ευρωσύμβουλοι βοηθούν τους ενδιαφερόμενους στην εξεύρεση εργασίας στις χώρες της Ε.Ε. μέσω του European Employment Services (EURES) το οποίο και διαθέτει αντίστοιχη σελίδα στο Internet. Το EURES είναι ένα δίκτυο συνεργασίας στο οποίο μετέχουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι Δημόσιες υπηρεσίες των χωρών-μελών της Ε.Ε., συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις των χωρών και όλοι οι εθνικοί φορείς που ασχολούνται με θέματα απασχόλησης. Ο κάθε πολίτης χώρας της Ε.Ε. μπορεί να αναζητήσει εργασία σε άλλη χώρα της Ε.Ε. και να εργαστεί σε οποιαδήποτε θέση (εξαιρέση συνήθως αποτελούν ορισμένες θέσεις στις ένοπλες δυνάμεις, στο διπλωματικό και δικαστικό σώμα και την Αστυνομία). Τα τυπικά προσόντα και η εμπειρία έχουν την ίδια ισχύ σε όλη την Ε.Ε. ενώ ο Ευρωπαίος εργαζόμενος έχει ισότιμα δικαιώματα αμοιβής, ασφάλισης, περίθαλψης και σύνταξης με τους ημεδαπούς εργαζόμενους.

2. «*Ακόμη να διατεθούν ποσά που θα βοηθήσουν ... κράτη-μέλη*» (σ. 195)

ΑΕΠ ανά περιφέρεια ως ποσοστό του μέσου όρου της Ευρώπης των 15 (1986 και 1996)			Οι πέντε λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, 1996	
Περιφέρεια	ΑΕΠ			ΑΕΠ
	1986	1996		
			1. Γουαδελούπη	40
Ελλάδα (Μ.Ο.)	59,2	67,5	2. Ήπειρος	44
1. Ανατ. Μακεδονία-Θράκη	55,8	61,1	3. Ρεουνιόν	46
2. Κεντρική Μακεδονία	58,3	67,4	4. Γουιάνα	48
3. Δυτική Μακεδονία	58,1	61,8	5. Αζόρες	50
4. Ήπειρος	47,4	43,8		
5. Ιόνια Νησιά	51,9	61,9	Οι πέντε περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, 1996	
6. Δυτική Ελλάδα	48,9	57,7		
7. Πελοπόννησος	60,7	58,3		ΑΕΠ
8. Αττική	62,8	76,8	1. Αμβούργο	192
9. Θεσσαλία	55,2	62,7	2. Βρυξέλλες	173

10. Στερεά Ελλάδα	73,5	65,5	3. Ντάρμστατ	171
11. Βόρειο Αιγαίο	44,0	51,7	4. Λουξεμβούργο	169
12. Νότιο Αιγαίο	65,1	75,3	5. Βιέννη	167
13. Κρήτη	56,6	72,5		

Οι προφανείς αυτές ανισότητες τόσο μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. όσο και μεταξύ των περιοχών του ίδιου κράτους καταβάλλεται προσπάθεια να περιορισθούν με τη δράση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής που ιδρύθηκε με τη συνθήκη του Μάαστριχτ. Το 1999 το 36% του προϋπολογισμού της Ε.Ε. χορηγήθηκε προς τα διαρθρωτικά Ταμεία. Είναι βέβαια προφανές ότι χρειάζεται πολλή δουλειά ακόμα για να επιτευχθεί και να διατηρηθεί η σύγκλιση των οικονομιών των κρατών-μελών και να περιοριστούν οι περιφερειακές ανισότητες. Την περίοδο μέχρι το 1999 η δράση μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων συγκεντρώθηκε μεταξύ άλλων και στον άξονα ανάπτυξης των νοτιοδυτικών περιοχών της Ευρώπης (Ισπανία, Πορτογαλία, Νότια Ιταλία, Ελλάδα, Ιρλανδία). Είναι προφανές ότι εάν οι μεγάλες διαφορές στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης εξακολουθήσουν να υφίστανται, τίθεται σε αμφισβήτηση όλο το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

3. «Όσον όμως αφορά ... ναρκωτικών» (σ. 198)

Σήμερα η ελεύθερη διακίνηση των πολιτών στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. κατοχυρώνεται από τη συνθήκη του Senghen όπως αυτή ενσωματώθηκε στη συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) (βλέπε και σσ. 205-206 βιβλίου). Μοναδική εξαίρεση αποτελούν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία που συνεχίζουν τους ελέγχους των πολιτών που εισέρχονται στην επικράτειά τους. Η σύμβαση εξάλλου εφαρμόζεται και στη Νορβηγία και Ισλανδία. Με βάση τη σύμβαση καταργούνται οι συνοριακοί έλεγχοι στους αυτοκινητοδρόμους και τα αεροδρόμια για τους πολίτες της Ε.Ε. ενώ οι χώρες προχωρούν σε κοινή επεξεργασία των νομικών κανόνων που αφορούν τη συνεργασία αστυνομικών και τελωνείων ώστε να μη διαταράσσεται η δημόσια τάξη.

Εργασία για το σχολείο ή το σπίτι

Πρόσβαση στην απασχόληση

Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι δεν υπάρχει καμία απαραίτητη προϋπόθεση για την πρόσληψή σας εκτός από αυτές που επιβάλλονται και στους υπηκόους του κράτους μέλους στο οποίο αναζητείτε απασχόληση και ότι, ενδεχομένως, απολαύετε της ίδιας προτίμησης σε θέματα πρόσβασης στην ίδια απασχόληση.

Έχετε το δικαίωμα να θέσετε υποψηφιότητα για κάθε θέση που προκηρύσσεται σε όλες τις χώρες της Ένωσης, ακόμη και στις θέσεις του δημοσίου. Ωστόσο, ορισμένες θέσεις είναι δυνατόν να προορίζονται μόνον για τους υπηκόους των χωρών τους, όπως οι θέσεις που συνεπάγονται συμμετοχή στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας και στις λειτουργίες για τη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του κράτους (ένοπλες δυνάμεις, αστυνομία, δικαστικό σώμα, διπλωματικό σώμα, φορολογικές υπηρεσίες).

Αυτό σημαίνει ότι πέρα από τις θέσεις εργασίας που διατίθενται στον ιδιωτικό τομέα, ένα μεγάλο μέρος των θέσεων εργασίας που υπάρχουν στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, τους οργανισμούς που διαχειρίζονται εμπορικές υπηρεσίες (δημόσιες μεταφορές περιλαμβανομένων και των αεροπορικών ή ναυτιλιακών εταιρειών, ηλεκτρισμός ή φυσικό αέριο της χώρας υποδοχής, ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες, ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί) και τους οργανισμούς έρευνας μη στρατιωτικού χαρακτήρα, είναι ανοικτές για όλους τους κοινοτικούς υπηκόους χωρίς προϋπόθεση εθνικότητας (βλ. δελτίο: «Πλευρές απασχόλησης: δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση»).

- ◆ Η ελεύθερη πρόσβαση στην απασχόληση σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. δεν αντιμετωπίζεται θετικά από το σύνολο των εργαζομένων στη χώρα μας. Οι περισσότεροι μάλλον δεν την αντιμετωπίζουν ως προοπτική εργασίας αλλά μάλλον ως μετανάστευση. Ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, τα αίτια αυτής της στάσης; Να τα σχολιάσετε.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ερωτήσεις του τύπου «σωστό - λάθος»

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες.

1. Στα πλαίσια της Ενιαίας Αγοράς έχουν καταργηθεί οι συνοριακοί έλεγχοι.	Σ	Λ
2. Η λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς έχει καταργήσει όλα τα εθνικά μονοπώλια των κρατών-μελών στις τηλεπικοινωνίες και τις εναέριες μεταφορές.	Σ	Λ
3. Η Ε.Ε θεσμοθετήθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986).	Σ	Λ
4. Τα μέλη των κρατών μελών της Ε.Ε έχουν περιορισμένη ελευθερία κυκλοφορίας και εργασίας στην Ε.Ε.	Σ	Λ

Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- Ποια από τα παρακάτω έχουν επιτευχθεί στα πλαίσια της Ε.Ε.;
  - α) Κατάργηση συνοριακών ελέγχων
  - β) Ελεύθερη πρόσβαση σε εργασία για τους πολίτες της Ε.Ε.
  - γ) Άνοιγμα δημοσίων συμβάσεων
  - δ) Ισόρροπη κατανομή πλούτου στα κράτη-μέλη
  - ε) Κατάργηση εθνικών μονοπωλίων στις αερομεταφορές
  - στ) Ελεύθερη διαμονή (μέχρι 6 μήνες)
  - ζ) Ελευθερία τραπεζικού τομέα
  - η) Επενδύσεις σε συνάλλαγμα σε όλες τις Τράπεζες της Ε.Ε.

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Με τον όρο Ενιαία Αγορά εννοούμε την ..... αγορά της Κοινότητας που είναι ..... και για τα ..... κράτη-μέλη.
2. Οι θεμελιώδεις στόχοι της Ενιαίας Αγοράς είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των ....., των ....., των ..... και των .....
3. Μέχρι σήμερα για την ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς έχουν καταργηθεί οι ..... έλεγχοι, τα ..... έγγραφα και η καταβολή ..... στις εξαγωγές.

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Χρησιμοποιώντας τους παρακάτω όρους να συντάξετε ένα κείμενο μέχρι έξι σειρές: δημοσιονομικά εμπόδια, πληθωρισμός, οικονομική σταθερότητα, Ενιαία Αγορά.

2.

Ποσοστό ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1987 και 1997)		
	1987	1997
ΕΥΡ (Μ.Ο.)	10,5	10,7
1. Βέλγιο	11,0	8,9
2. Δανία	5,8	5,7
3. Γερμανία	-	9,8
4. Ελλάδα	7,4	9,6
5. Ισπανία	20,8	21,1
6. Γαλλία	10,3	12,0
7. Ιρλανδία	18,1	10,1
8. Ιταλία	10,2	12,3
9. Λουξεμβούργο	2,5	2,5
10. Ολλανδία	9,9	5,2
11. Αυστρία	3,8	4,4
12. Πορτογαλία	7,0	6,7
13. Φινλανδία	5,2	14,8

14. Σουηδία	2,5	10,4
15. Ηνωμένο Βασίλειο	11,0	7,1

Αφού μελετήσετε τον παραπάνω πίνακα να απαντήσετε στα ερωτήματα:

- α) Τι προβλήματα καταδεικνύει ο πίνακας σε σχέση με την ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς;
  - β) Τι λύσεις δίνει η Ενιαία Αγορά προς την κατεύθυνση επίλυσής τους;
3. Ε.Ε., Ο.Ν.Ε., Ε.Α.: α) Να γράψετε την πλήρη ονομασία των αρκτικόλεξων.
β) Να δώσετε συνοπτικά την έννοια του κάθε όρου (10-15 λέξεις για κάθε όρο).

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Να απαντήσετε σε καθένα από τα παρακάτω θέματα, αφού μελετήσετε το ακόλουθο κείμενο:

Ως υπήκοοι ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχετε το δικαίωμα να μεταβείτε σε οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ένωσης για να εργαστείτε ως μισθωτός ή ανεξάρτητος επαγγελματίας, να αναζητήσετε απασχόληση ή να συνταξιοδοτηθείτε. Εκεί θα πρέπει να σας αντιμετωπίσουν όπως και τους υπηκόους της χώρας αυτής. Ορισμένα από τα δικαιώματα που σας παρέχει η ιδιότητά σας ως κοινοτικού εργαζομένου επεκτείνονται και στον/στην σύζυγό σας και στα μέλη της οικογένειάς σας.

Πρόγραμμα Ενημέρωσης Ευρωπαίου Πολίτη

1. Να αναφέρετε τους θεμελιώδεις στόχους της Ενιαίας Αγοράς και να επισημάνετε εκείνους στους οποίους αναφέρεται το παραπάνω κείμενο.
2. Να προσδιορίσετε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη της Ε.Ε. την κατάργηση των εσωτερικών τελωνειακών ελέγχων.
3. Να αναπτύξετε τις ωφέλειες που θα προκύψουν από την υλοποίηση των στόχων της Ενιαίας Αγοράς.